

Eiropas
Komisija

CASP2021

Saskaņota rīcība produktu
drošuma jomā

E-cigaretes un
šķidrums

Galīgais
ziņojums

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
Saīsinājumu saraksts	2
Kopsavilkums	3
1 daļa	
1. Aktivitātes apskats	4
1.1 Iesaistītās TUI	4
1.2 Produktu tvērums un testēšanas kritēriji	5
1.2.1 Produktu tvērums	5
1.2.2 Testēšanas kritēriji	5
2. Paraugu ņemšana un testēšana	6
2.1 Paraugu ņemšanas sadalījums	6
2.2 Testēšanas process	7
3. Testēšanas rezultāti	8
3.1 Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi	8
3.2 Rezultāti pa testēšanas veidiem	9
3.3 Rezultāti dalījumā pa mazumtirdzniecības kanāliem	12
3.4 Secinājumi par testēšanas rezultātiem	12
4. Riska novērtējums un pasākumi	13
4.1 Riska novērtējuma rezultāti	13
4.2 Veiktie korektīvie pasākumi	13
5. Secinājumi un ieteikumi	14
5.1 Secinājumi	14
5.2 Ieteikumi ieinteresētajām personām	15
2 daļa	
1. Kas ir CASP?	16
Lomas un pienākumi	16
2. IP darba plāns	17
3. PSA rīki un procesi	18

Saīsinājumu saraksts

SAĪSINĀJUMS	APRAKSTS
CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
CEN	Eiropas Standartizācijas komiteja
CLP regula	Regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu
DV	Dalībvalsts(-is)
ED	Ekonomikas dalībnieks
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EISMEA	Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra
EN	Eiropas standarts
ES	Eiropas Savienība
GPSD	Direktīva par produktu vispārēju drošību (2001/95/EK)
IP	Izstrādājumu pārbaude
ISO	Starptautiskā standartizācijas organizācija
JUST ĢD	Eiropas Komisijas Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts
RAG	Riska novērtēšanas pamatnostādnes
RAPEX pamatnostādnes	Lēmums (ES) 2019/417
Safety Gate	ES ātrās brīdināšanas sistēma bīstamu nepārtikas preču jomā
SS	Sākuma sanāksmes
TID	Tabakas izstrādājumu direktīva (2014/40/ES)
TS	Tehniskā specifikācija
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde

Kopsavilkums

Pasākuma mērķi

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj visām tirgus uzraudzības iestādēm (TUI) no Eiropas Savienības (ES) / Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīm sadarboties, lai stiprinātu Eiropas vienotajā tirgū laisto produktu drošumu. Šī darbība bija vērsta uz e-cigarešu ierīcēm un e-šķidrums. No produktiem tika ņemti paraugi un tie tika pārbaudīti saskaņā ar kopīgi pieņemtiem kritērijiem Eiropas laboratorijā, ko atlasīja iesaistītās TUI.

Produktu klāsts

E-cigarešu ierīces (vienreizlietojamās e-cigaretes, dažāda izmēra uzlādējamas e-cigarešu ierīces) un e-šķidrums ar nikotīnu un bez tā.

Galvenie testēšanas kritēriji

- Standarts CEN/TS 17287:2019. Prasības attiecībā uz e-cigarešu ierīcēm un to testēšanas metodes;
- Standarts ISO 13127:2012. Bērniem drošs iepakojums. Atkārtoti noslēdzamu, bērniem drošu iepakojuma sistēmu mehāniskas testēšanas metodes;
- emisijas no e-cigarešu ierīcēm;
- Standarts ISO 20714:2019. E-šķidrums. Nikotīna, propilēnglikola un glicerīna noteikšana šķidrums, ko izmanto elektroniskajās nikotīna piegādes ierīcēs. Gāzu hromatogrāfijas metode.

Rezultāti

- Testēto produktu skaits – 169:
 - 132 e-šķidrums;
 - 37 e-cigarešu ierīces.
- Kopumā 81 % paraugu (137) atbilda testēšanas plāna prasībām.
- Kopumā 19 % paraugu (32) neatbilda vismaz vienai no testēšanas plāna prasībām:
- 60 % e-cigarešu ierīču (22) un 8 % e-šķidrumu paraugu (10).

Galvenie ieteikumi

Patērētājiem

- Pievērsiet īpašu uzmanību brīdinājumiem un marķējumiem un rūpīgi ievērojiet norādījumus.
- Ziņojiet par visām drošības problēmām, kas rodas, lietojot produktu, un pastāvīgi sekojiet informācijai par atsaukšanas pasākumiem.

Ekonomikas dalībniekiem

- Apzinieties savus pienākumus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem.
- Veiciet regulāras produktu pārbaudes.
- Skaidri komunicējiet ar patērētājiem par atsaukšanu.

Secinājumi

Katrs piektais pārbaudītais paraugs neatbilda attiecīgajām prasībām. Vairāk nekā puse paraugu neatbilda oficiālajām prasībām attiecībā uz brīdinājumiem, marķējumu un instrukcijām.

TUI veiktie riska novērtējumi liecināja, ka viens paraugs rada nopietnu risku un trīs – vidēju risku.

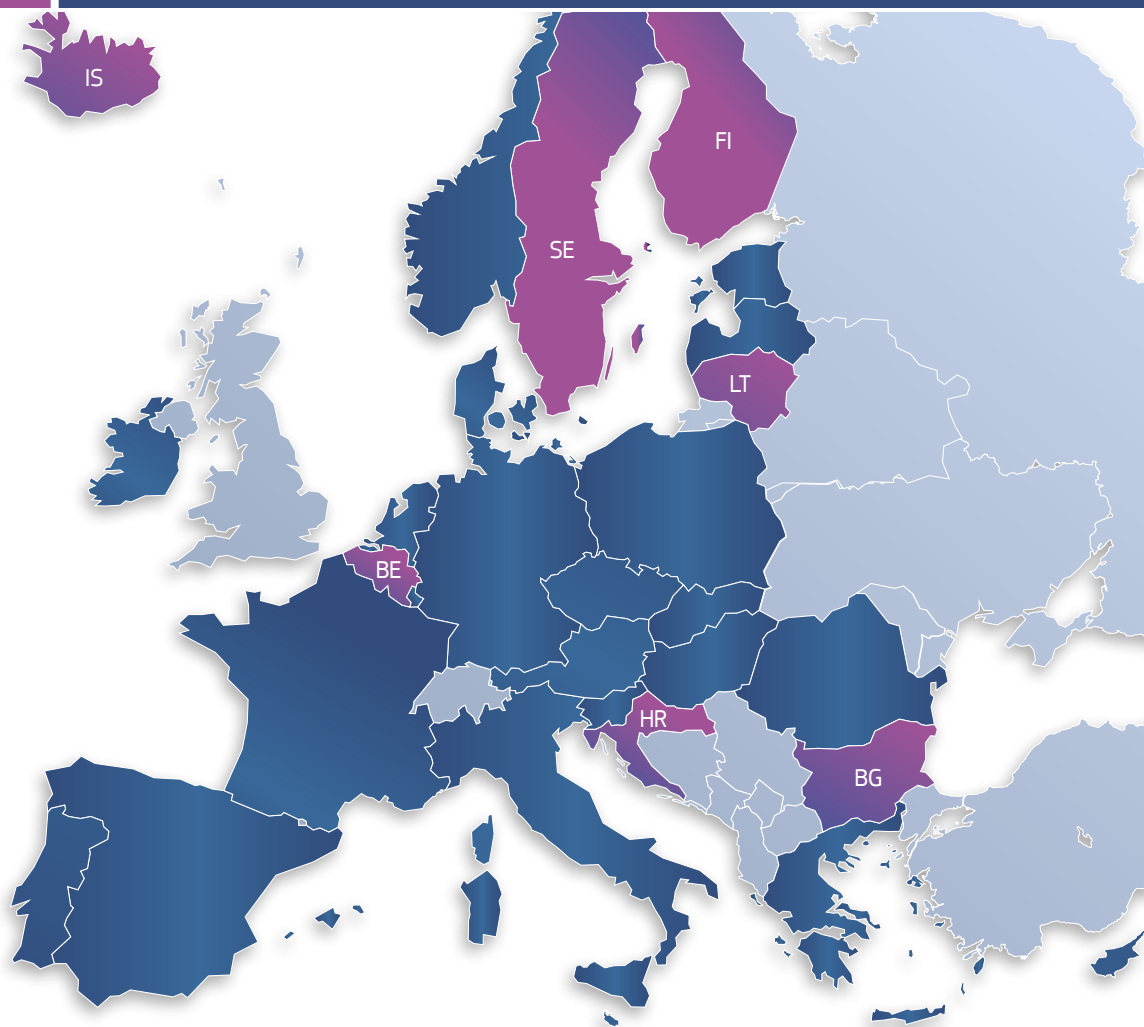
Galveno pasākumu, kas tika veikti attiecībā uz ražojumiem, kuri neatbilda prasībām, ietvaros viens produkts tika atsaukts no tirgus un 15 produkti tika izņemti no tirgus.

1. Aktivitātes apskats

1.1 Iesaistītās TUI

Kopumā astoņas TUI no sešām ES dalībvalstīm (DV) un vienas EEZ valsts piedalījās e-cigarešu un šķidrumu izstrādājumu pārbaudē (IP), kā redzams attēlā zemāk.

VALSTS	TUI
Beļģija	Federālais valsts dienests, Veselība, pārtikas aprites drošība un vide – Federālā vides inspekcija Federālais valsts dienests ekonomikā – Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts
Bulgārija	Patērētāju aizsardzības komisija
Horvātija	Valsts inspekcija
Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde
Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
Somija	Valsts labklājības un veselības uzraudzības iestāde
Zviedrija	Zviedrijas Valsts elektrodrošības pārvalde

1.2 Produktu tvērums un testēšanas kritēriji

1.2.1 Produktu tvērums

1. tabula. Produktu tvērums

E-CIGAREŠU IERĪCES	E-ŠĶIDRUMI
<ul style="list-style-type: none"> • Vienreizlietojamās e-cigaretes • Uzlādējamas e-cigarešu ierīces <ul style="list-style-type: none"> • pārdodas kā viena vienība (izņemot uzlabotus personīgos iztvaicētājus), kas paredzēta atkārtotai uzpildīšanai no pudeles • ar patentētu uzpildes sistēmu "veipu komplekti" 	<p>E-šķidrums ar nikotīnu un bez tā</p>
	

1.2.2 Testēšanas kritēriji

Šīs aktivitātes testēšanas plāna pamatā bija standarti ISO 20714:2019, CEN/TS 17287:2019 un ISO 13127:2012 prasības, kā arī papildu testos noteiktie kritēriji. Plānā bija paredzēts veikt novērtējumus, lai pārbaudītu:

- e-šķidrumu ķīmisko sastāvu, tostarp nikotīna saturu;
- e-cigarešu ierīču funkcionalitāti un darbības drošumu;
- e-cigarešu ierīču nekaitīgumu bērniem un izturību pret noplūdēm (jo īpaši uzpildīšanas laikā);
- dažiem paraugiem – arī izmantoto aerosolu sastāvdaļas.

Papildus laboratorijas testiem TUI pārbaudīja arī pievienotos brīdinājumus, marķējumus un instrukcijas valsts valodās. Tehniskais eksperts sagatavoja kontrolsarakstu ar galvenajām prasībām, lai sniegtu papildu norādījumus TUI.

2. Paraugu ņemšana un testēšana

2.1 Paraugu ņemšanas sadalījums

Atlase tika veikta, pamatojoties uz katras TUI veiktu priekšatlasī saskaņā ar katra tirgus īpatnībām.

TUI izvēlējās, kā sadalīt kopējo paraugu skaitu starp abām produktu kategorijām un vai ņemt paraugus no abām produktu kategorijām vai tikai no vienas.

Kopumā TUI savāca 170¹ paraugus un laboratorijā tika testēti 169 paraugi: 132 e-šķidrumu paraugi un 37 e-cigarešu ierīču paraugi. Zemāk redzamajā tabulā norādīts laboratorijā testēto paraugu skaits uz vienu TUI.

2. tabula. Testēto paraugu skaits uz vienu TUI

VALSTS	TUI	E-cigarešu ierīču skaits	E-šķidrumu skaits	Testēto produktu kopskaits
Beļģija	Federālais valsts dienests, Veselība, pārtikas aprites drošība un vide – Federālā vides inspekcija	/	25	25
	Federālais valsts dienests ekonomikā – Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts	9	/	9
Bulgārija	Patērētāju aizsardzības komisija	7	18	25
Horvātija	Valsts inspekcija	4	26	30
Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde	6	31	37
Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde	5	15	20
Somija	Valsts labklājības un veselības uzraudzības iestāde	3	17	20
Zviedrija	Zviedrijas Valsts elektrodrošības pārvalde	3	/	3
Kopā		37	132	169

TUI izvēlējās vēlamos paraugu ņemšanas kanālus un savāca produktus gan tiešsaistē, gan no fiziskiem veikaliem. Lielākā daļa – 167 (99 %) no 169 paraugiem – nāca no fiziskiem veikaliem.

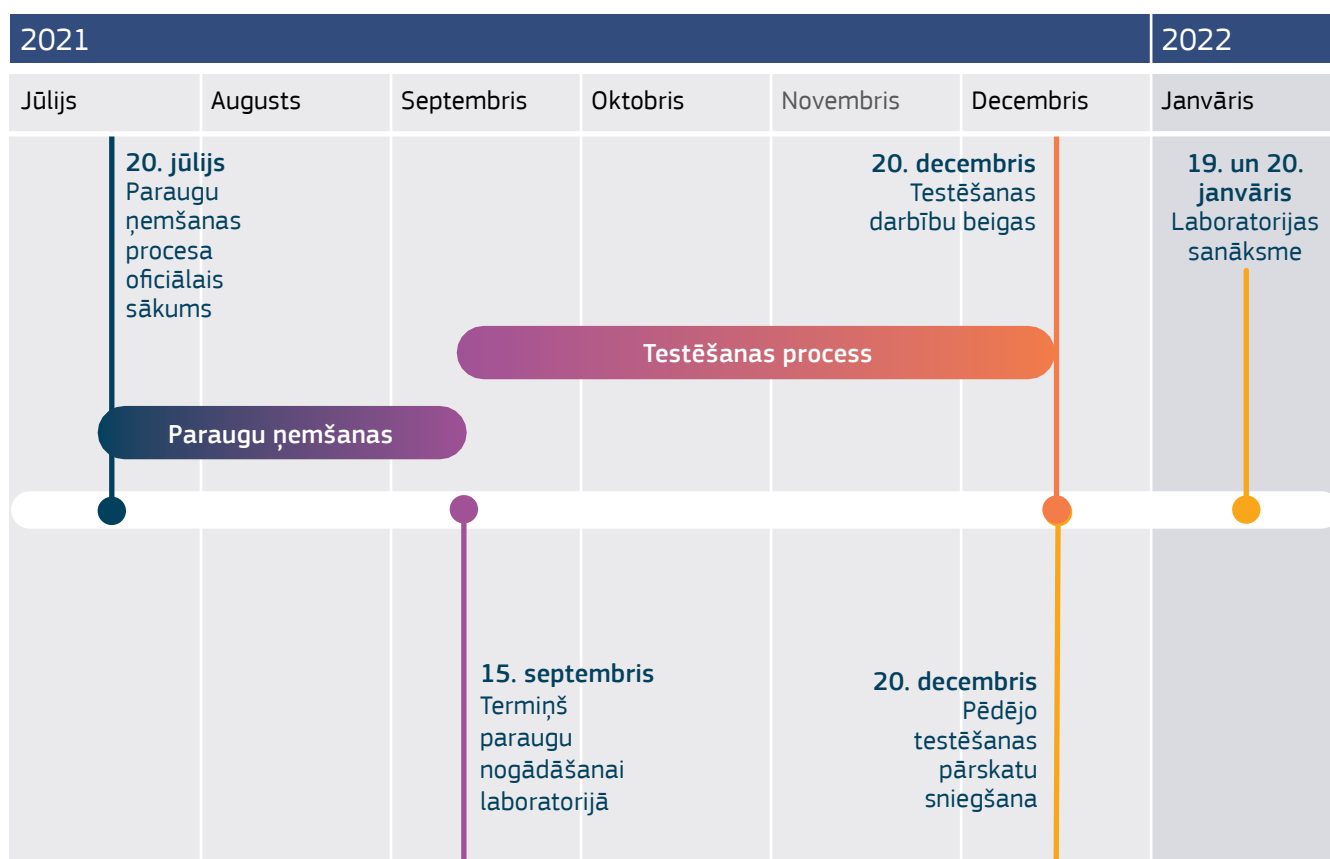
¹ Laboratorija nevarēja veikt lielāko daļu testu vienam e-cigaretes ierīces paraugam, jo saņemtie produkti nebija saderīgi ar ierīces akumulatoru.

2.2 Testēšanas process

Pamatojoties uz plašiem dokumentu pētījumiem, tika identificētas 207 akreditētas laboratorijas, kas atrodas ES/EEZ. Projekta komanda sagatavoja konkursa specifikācijas un aicināja laboratorijas iesniegt piedāvājumus. TUI tika iesniegta salīdzinoša analīze par to piecu laboratoriju tehnisko piemērotību un finanšu piedāvājumiem, kas atsaucās uz uzaicinājumu. TUI izvēlējās laboratoriju, kas saņēma visaugstāko punktu skaitu tehniskās kvalitātes ziņā; tai bija iespējas veikt visus pieprasītos testus, un tās piedāvātā cena bija konkurētspējīga.

TUI bija divi mēneši laika, lai savāktu paraugus un nosūtītu tos uz laboratoriju. Testēšanas process netika kavēts un tika pabeigts 20. decembrī. Laboratorijas sanāksme notika 19. un 20. janvārī (hibrīdformātā²).

1. attēls. Paraugu ņemšanas un testēšanas procesa laika grafiks

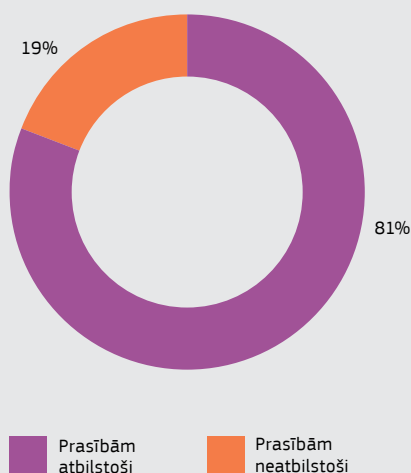
² Laboratorijā kopā ar audiovizuālo komandu atradās arī darbuņēmēja komandas locekļi un pārstāvji no Eiropas Komisijas Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāta (JUST ĢD); TUI pievienojās sanāksmei, izmantojot Zoom

3. Testēšanas rezultāti

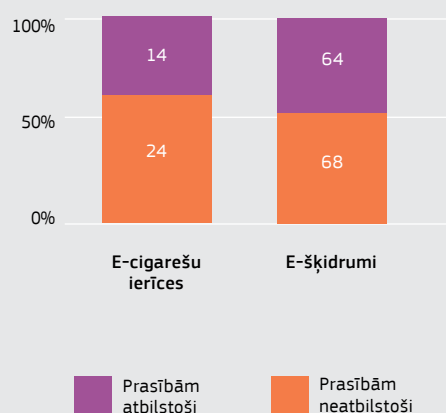
3.1 Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi

Kopumā 137 no 169 laboratorijas pārbaudītajiem paraugiem atbilda visām galīgajā testēšanas plānā noteiktajām prasībām, kā parādīts zemāk redzamajā diagrammā. Pārējie 32 paraugi neatbilda vismaz vienai no prasībām.

2. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti (N=169)

3. attēls. Brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes rezultāti (N=170)

TUI veica brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes savās valsts valodās: 54 % paraugu bija prasībām neatbilstoši.

Galvenās problēmas saistībā ar e-cigarešu ierīcēm bija šādas: trūka informācijas par atkarību un toksiskumu; trūka ražotāja/importētāja kontaktinformācijas; trūka brīdinājumu pārdošanas valsts valodās. E-šķidrumu gadījumā galvenie iemesli, kāpēc

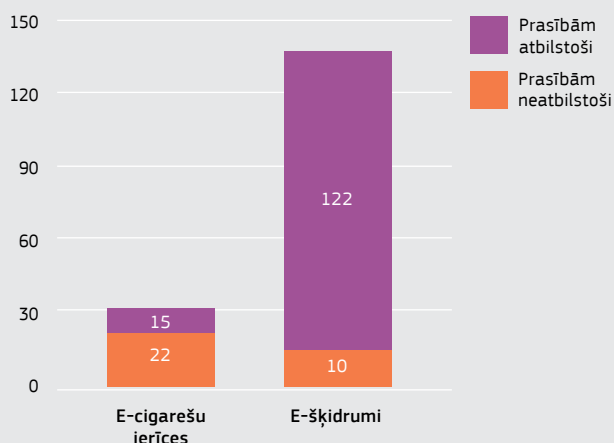
produkti neatbilda prasībām, bija šādi: trūka informācijas par nikotīna daudzumu vienā devā; trūka brīdinājumu par ietekmi uz veselību; trūka sastāvdaļu sarakstu (dilstošā secībā pēc svara) vai arī tie bija nepareizi.

3.2 Rezultāti pa testēšanas veidiem

Produkta veids ar vislielāko paraugu skaitu, kas neatbilda vismaz vienai no prasībām, bija e-cigarešu ierīces. Kopumā 60 % e-cigarešu ierīču un 8 % e-šķidrumu neatbilda vismaz vienai no testēšanas plāna prasībām.

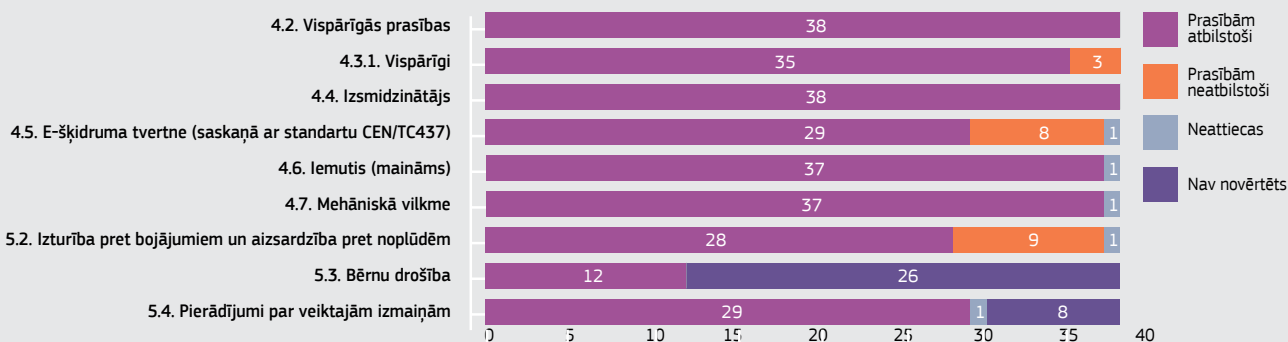
4. attēls. Testēšanas rezultāti pa produktu veidiem (N=169)

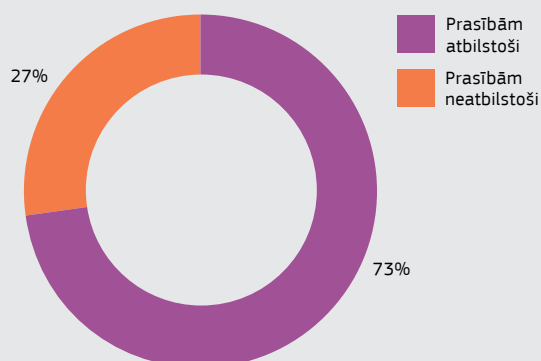
Testēšanas rezultāti atbilstoši standartu klauzulām ir parādīti zemāk redzamajos attēlos.

E-cigarešu ierīces

5. attēls. Rezultāti atbilstoši standarta CEN/TS 17287:2019 klauzulām. E-cigarešu ierīces (N=38)

6. attēls. Rezultāti atbilstoši standarta ISO 13127:2012 6. punktam. Atkārtoti noslēdzamu, bērniem drošu iepakojuma sistēmu mehāniskās testēšanas metodes (e-cigarešu ierīcēm) (N=37)

Emisiju testi

Emisiju testi tika veikti 10 e-cigarešu ierīču paraugiem, kas piegādāti kopā ar e-šķidrumiem. Laboratorija pēc nejaušības principa izvēlējās vienu paraugu no katras no to 10 TUI iesniegtajiem paraugiem, kuras vēlējās veikt emisiju testus. Zemāk redzamajās tabulās ir parādīti rezultāti attiecībā uz izsmidzināšanas apjomu, aldehīdu emisijām un smago metālu emisiju.

Vienam paraugam izsmidzināšanas apjoma vērtība bija 82, kas vairāk nekā 16 reizes pārsniedz mediāno rezultātu. Šis produkts ir netipisks, tam bija arī augstas formaldehīda, acetaldehīda un akroleīna vērtības, kā parādīts zemāk redzamajā tabulā.

3. tabula. Emisiju testu rezultāti. Izsmidzināšanas apjoms

Kopējais izsmidzināšanas apjoms (mg/pūtiens)	
Individuālie rezultāti	4.3
	16
	5
	5.2
	3.1
	5.4
	82
	2.4
	6
	3.5
Vidējais apjoms	13.29
Maksimālais apjoms	82
Minimālais apjoms	2.4
Mediānais apjoms	5.1

4. tabula. Emisiju testu rezultāti. Formaldehīds, acetaldehīds un akroleīns

Formaldehīds (µg/pūtiens)	Formaldehīds (µg/200 pūtieni)	Acetaldehīds (µg/pūtiens)	Acetaldehīds (µg/200 pūtieni)	Akroleīns (µg/pūtiens)	Akroleīns (µg/200 pūtieni)	Smago metālu (kadmija, hroma, dzelzs, svina, dzīvsudraba, niķeļa, titāna, alumīnija, vara) emisija (µg/pūtiens)	Smago metālu emisija (µg/200 pūtieni)
< 0.1	<20	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Metāli netika konstatēti	Neattiecas
< 0.1	<20	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Metāli netika konstatēti	Neattiecas
0.49	98	0.22	44	< 0.2	<40	Niķelis: 0,022 Varš: 0,065 Nav konstatēts neviens cits metāls	Niķelis: 4,4
0.15	30	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Metāli netika konstatēti	Neattiecas
< 0.1	<20	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Varš: 0,018 Nav konstatēts neviens cits metāls	Varš: 3,6
< 0.1	<20	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Metāli netika konstatēti	Neattiecas
8.4	1680	25	5000	1.1	220	Alumīnijs: 0,41 Nav konstatēts neviens cits metāls	Alumīnijs: 82
0.75	150	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Metāli netika konstatēti	Neattiecas
0.49	98	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Metāli netika konstatēti	Neattiecas
< 0.1	<20	< 0.2	<40	< 0.2	<40	Svins: 0,013 Alumīnijs: 0,37 Nav konstatēts neviens cits metāls	Svins: 2,6 Alumīnijs: 60

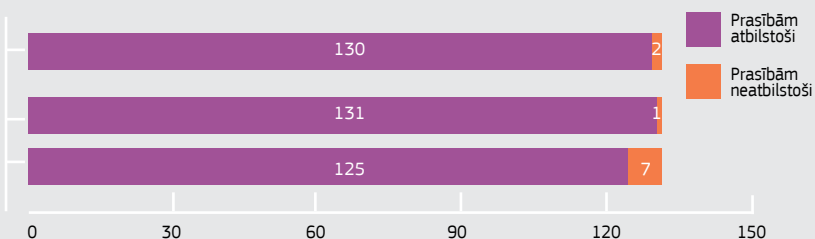
E-šķidrumi

7. attēls. Rezultāti pa klauzulām. E-šķidrumi

Standarts ISO 20714:2019. E-šķidrumi. Nikotīna, propilēnglikola un glicerīna noteikšana šķidrumos, ko izmanto elektroniskajās nikotīna piegādes ierīcēs. Gāzu hromatogrāfijas metode

Aldehīdi e-šķidrumā (formaldehīds, acetaldehīds, akroleīns)

Diacetils e-šķidrumā

5. tabula. E-šķidrumu blīvuma mērījumi

E-šķidrumu blīvuma mērījumi (g/ml)

Ieskaitītās vērtības	132
Vidējais apjoms	1.14
Maksimālais apjoms	1.26
Minimālais apjoms	0.99
Mediānais apjoms	1.14

3.3 Rezultāti dalījumā pa mazumtirdzniecības kanāliem

Gandrīz visi paraugi (99 %) nāca no fiziskiem veikaliem. Tā kā tiešsaistē tika savākti tikai divi paraugi, testēšanas rezultātus nevar uzskatīt par tos raksturojošiem: viens no abiem tiešsaistē savāktajiem paraugiem neatbilda vismaz vienai no standartu prasībām (50 %). Kopumā 19 % no fiziskajos veikalos savāktajiem paraugiem neatbilda vismaz vienai no standartu prasībām.

3.4 Secinājumi par testēšanas rezultātiem

Laboratorijas testu rezultāti liecina, ka 32 (19 %) no 169 testētajiem produktiem neatbilda vismaz vienai no testēšanas plāna prasībām.

Attiecīgajām prasībām neatbilda daudz lielāks skaits e-cigarešu ierīču paraugu (22, 60 %) nekā e-šķidrumu paraugu (10, 8 %).

Vairāk nekā pusei no novērtētajiem produktiem (54 %) bija nepareizi brīdinājumi, marķējumi un instrukcijas vai to nebija vispār. ED ir jāveic uzlabojumi, lai aizsargātu ES patērētājus no vienotajā tirgū laistām e-cigarešu ierīcēm un e-šķidrums, kas neatbilst attiecīgajām prasībām.

E-cigarešu ierīces

E-cigarešu ierīču testu rezultāti liecina, ka 21 no 37 pārbaudītajiem paraugiem (60 %) neatbilda attiecīgajām prasībām. Galvenie iemesli bija saistīti ar šādiem aspektiem: atkārtoti noslēdzama, bērniem droša ierīču iepakojuma sistēma; ierīču izturība pret bojājumiem; sistēmas, kas ierīcēs tiek izmantotas, lai novērstu noplūdes no šķidruma tvertnēm. Vairāki produkti neatbilda vairākām prasībām attiecībā uz e-šķidruma tvertnēm.

E-šķidrums

E-šķidrumu testu rezultāti liecina, ka 10 no 132 testētajiem paraugiem (8 %) neatbilda attiecīgajām prasībām. Lielākajai daļai paraugu (7 no 10), kas neatbilda prasībām, tika konstatētas problēmas, kas saistītas ar diacetila klātbūtni – tā ir pārtikas piedeva, kuru izmanto sviesta garšas radīšanai. Diviem e-šķidruma paraugiem, kas neatbilda prasībām, tika konstatētas problēmas, kas saistītas ar aldehīdu klātbūtni – tos parasti uzskata par toksiskiem un tie var radīt kaitējumu lietotājiem.

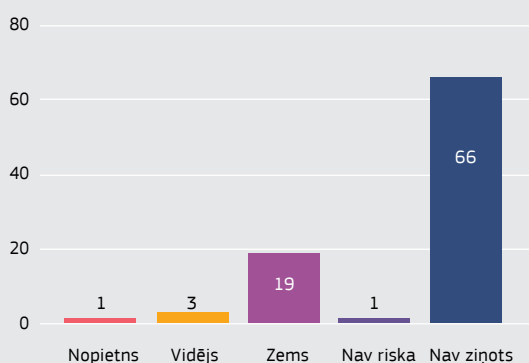
4. Riska novērtējums un pasākumi

4.1 Riska novērtējuma rezultāti

Saskaņā ar Tabakas izstrādājumu direktīvu (2014/40/ES) (TID) e-cigaretes un uzpildes flakonius var laist tirgū tikai tad, ja tie atbilst TID un visiem pārējiem attiecīgajiem ES tiesību aktiem. Novērtējot, vai produkts rada risku, pieejas pamatā jābūt Lēmumam (ES) 2019/417³ (RAPEX pamatnostādnes). Lai izstrādātu riska novērtējumus, TUI izmantoja Eiropas Komisijas pārvaldīto riska novērtēšanas pamatnostādņu (RAG) instrumentu⁴. Dažas TUI nevarēja veikt riska novērtējumus, jo tās nebija kompetentās iestādes to jurisdikcijā.

Zemāk redzamajā attēlā ir parādīti to paraugu riska līmeņi (pamatojoties uz TUI veiktajiem riska novērtējumiem), kuri neatbilda prasībām.

8. attēls. Pārskats par testēto paraugu riska līmeni (N=90)

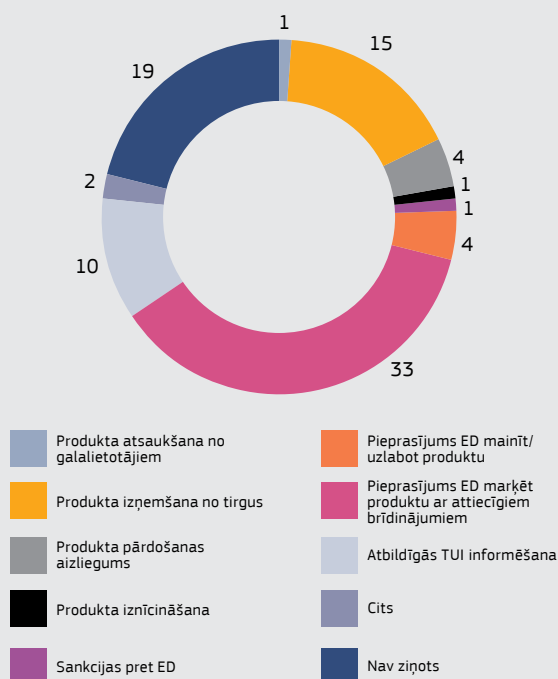
4.2 Veiktie korektīvie pasākumi

Pamatojoties uz testu rezultātiem un veiktajiem riska novērtējumiem, TUI lemja, kādi korektīvi pasākumi jāveic attiecībā uz produktiem, kas neatbilst ES tiesību aktos noteiktajām prasībām un/vai piemērojamiem standartiem, lai novērstu bīstamu produktu nonākšanu vienotajā tirgū. Zemāk redzamajā attēlā ir parādīti galvenie veiktie pasākumi.

Turklāt, ja tiek konstatēts nopietns risks, TUI ir juridisks pienākums iesniegt paziņojumu Safety Gate (saskaņā ar Direktīvas par produktu vispārēju drošību (2001/95/EK) (GPSD)⁵, 12. panta 1. punktu). RAPEX pamatnostādnes⁶ arī ieteikts iesniegt paziņojumus par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz produktiem, kuri rada mazāk nopietnu risku.

Pēc kopīgās testēšanas kampaņas pasākumu veikšanas par 12 produktiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate, un vēl par pieciem produktiem paziņojumi tiek gaidīti.

9. attēls. Pasākumi, kas veikti attiecībā uz šajās IP testētajiem produktiem (N=90)

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=LV>

⁴ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=LEGISUM%3A4390682>

5. Secinājumi un ieteikumi

5.1 Secinājumi

Kopumā 19 % testēto paraugu neatbilda vismaz vienai no testēšanas plāna prasībām. Attiecīgajām prasībām neatbilda daudz lielāks skaits e-cigarešu ierīču paraugu (60 %) nekā e-šķidrumu paraugu (8 %).

Vairāk nekā pusei no novērtētajiem produktiem bija nepareizi brīdinājumi, marķējumi un instrukcijas vai to nebija vispār. Tie ir svarīga jebkura produkta riska profila daļa, jo sniedz lietotājiem būtisku informāciju par produkta montāžu un pareizu lietošanu, kā arī sniedz pārliecību par produktu atbilstību citu tiesību aktos noteikto kontroļu prasībām, kas novērš produktu radīto risku.

ED ir jāveic uzlabojumi, lai ES teritorijā aizsargātu e-cigarešu lietotājus, kā arī citas personas, kas var nonākt saskarē ar šiem produktiem (piemēram, mazus bērnus).

Pamatojoties uz šīs IP rezultātiem, TUI iesniedza 12 paziņojumus Safety Gate (vēl viens paziņojums tiek gaidīts). Dažas TUI nevarēja veikt riska novērtējumus, jo tās nebija kompetentās iestādes to jurisdikcijā. Vispārīgi runājot, TUI lūdza ED mainīt/uzlabot vai aizliedza pārdot tos produktus, kuru paraugi tika atzīti par tādiem, kas rada nopietnu vai vidēju risku.

5.2 Ieteikumi ieinteresētajām personām

Turpmāk tekstā sniegtie ieteikumi ir balstīti uz testēšanas procesa rezultātiem un projekta laikā notikušajām diskusijām starp TUI.

Patērētājiem

Brīdinājumi, marķējumi un instrukcijas. Pievērsiet īpašu uzmanību brīdinājumiem un marķējumam, kas pievienoti produktiem. Tiem vajadzētu būt pieejamiem pārdošanas valsts valodās.

Produktu izmantošana. Izlasiet un rūpīgi ievērojiet e-cigarešu ierīcēm un e-šķidrums pievienotās instrukcijas. Nemainiet ierīces iestatījumus vai norādīto e-šķidrums devu; tas var nebūt droši. Vienmēr ievērojiet instrukcijas, jo īpaši attiecībā uz spoles pretestību, izmantojamā e-šķidruma veidu un jaudas iestatījumiem: tas samazinās bīstamu ķīmisko vielu (aldehīdu) rašanās risku veidošanas laikā (e-šķidrumu vai spoļu pārkaršanas rezultātā). Ir svarīgi neizmantot ierīces pārāk augstā temperatūrā, jo tas palielina bīstamu savienojumu veidošanās risku no spoles vai e-šķidruma (to degšanas rezultātā). Ja tvaikiem ir piedeguma aromāts, noregulējiet iestatījumus vai nomainiet spoli.

Glabājiet šos produktus bērniem nepieejamā vietā un neatstājiet tos bez uzraudzības. Lai gan ierīces pēc noklusējuma ir bērniem drošas, daži produkti neatbilst šīm prasībām un rada paaugstinātu risku bērniem, ja viņi ar tiem saskaras.

Atsaukumi un ziņošana par drošības problēmām. Noskaidrojiet, kur var atrast informāciju par atsauktajiem produktiem, un attiecīgi reaģējiet, ja ar jums sazinās par atsaukšanu. Sekojiet līdzi informācijai pārdevēja vietnē un Safety Gate sistēmā (tajā ir informācija par atsauktajiem vai aizliegtajiem produktiem). Par jebkuru konstatētu drošības problēmu vienmēr jāziņo kompetentajai TUI.

Ekonomikas dalībniekiem

Apzinieties savus pienākumus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem. Veiciet visus nepieciešamos piesardzības pasākumus, lai nodrošinātu, ka izstrādājumi pilnībā atbilst Tabakas izstrādājumu direktīvai (2014/40/ES) (TID), CLP regulai un GPSD.

Veiciet regulāras produktu pārbaudes.

- Ir svarīgi pārbaudīt, vai dizainparaugs atbilst TID un GPSD prasībām; ED ērtībām ir izstrādāti standarti, jo īpaši attiecībā uz bērnu drošības sistēmām.
- Ir svarīgi arī veikt ražošanas kontroli, lai nodrošinātu pastāvīgu kvalitāti, un izstrādāt specifikācijas, lai nodrošinātu, ka ražošanas process vienmēr atbilst pārbaudītajam dizainparaugam. Turklāt ir svarīgi izveidot un uzturēt sistēmu informācijas vākšanai par visu iespējamo nelabvēlīgo ietekmi, kāda produktiem var būt uz cilvēku veselību.

- Izstrādājot aromatizētājus, nodrošiniet rūpīgu kontroli, lai tie nesaturētu savienojumus, kas tiek uzskatīti par kaitīgiem.
- Ir svarīgi novērtēt e-šķidrumu kvalitāti, lai nodrošinātu to nemainīgu sastāvu, kas atbilst TID prasībām.
- Nosakiet dažādu produktu radīto emisiju saturu, lai izslēgtu potenciāli kaitīgu savienojumu un elementu rašanās iespējamību.

Atsaukumi. Skaidri informējiet patērētājus par to, kā viņiem jāreģistrē iegādātie produkti, lai viņi saņemtu informāciju par iespējamiem atsaukšanas pasākumiem. Padariet atsaukšanas paziņojumus skaidrus un pieejamus un vienmēr norādiet produkta radīto apdraudējumu. Regulāri uzraugiet atsaukšanas ietekmi un attiecīgi pielāgojiet stratēģiju.

Eiropas un valstu iestādēm

E-cigarešu ierīču un e-šķidrumu uzraudzība. Tā kā katrs piektais testētais paraugs neatbilda testēšanas plāna prasībām un vairāk nekā puse paraugu neatbilda prasībām attiecībā uz brīdinājumiem, marķējumu un instrukcijām, šie produkti būtu jāuzrauga (jāveic papildu testi un oficiālas pārbaudes). Šie pārkāpumi, kurus daži ražotāji dažkārt uzskata par tīri tehniskiem, tiešā veidā ietekmē patērētājiem radīto risku. Tie arī liecina, ka pastāv paaugstināts risks, ka varētu netikt ievērotas arī citas netehniskas prasības, kas palielina fizikālu vai ķīmisku apdraudējumu iespējamību un līdz ar to arī produktu radītos riskus.

Paplašiniet sadarbību starp iestādēm, kas saņem paziņojumus, un TUI. Paziņojumi par produktiem ir skaidrs riska rādītājs un nodrošina arī vērtīgu datubāzi, pamatojoties uz kuru TUI var veikt mērķtiecīgus iejaukšanās pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt atbilstību un samazināt risku.

Sadarbojieties ar standartizācijas organizācijām. Lai uzlabotu šo produktu drošumu, būtu piemēroti izstrādāt Eiropas standartus attiecībā uz e-cigaretēm un šķidrums, jo īpaši, lai noteiktu skaidrākas testēšanas metodes, ar kurām var novērtēt šo produktu radītos riskus.

1. Kas ir CASP?

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) dod iespēju ES/EEZ valstu tirgus uzraudzības iestādēm sadarboties un stiprināt vienotajā tirgū laisto produktu drošumu.

Izstrādājumu pārbaudēs (IP) tiek testēti dažādi produktu veidi, kas var radīt risku patērētājiem. Ražojumus izvēlas un savāc iesaistītās TUI, un tos pārbauda, izmantojot kopīgi saskaņotu testēšanas plānu.

Horizontālās darbības (HD) nodrošina forumu, kurā TUI apmainās ar idejām un paraugpraksi. Tehniskā eksperta vadībā tās izstrādā kopīgas pieejas, procedūras un praktiskus instrumentus tirgus uzraudzībai.

Hibrīda darbības veicina horizontālas diskusijas un veic testēšanas kampaņas. Rezultātus izmanto, lai izstrādātu kopīgas pieejas un metodiku.

CASP 2021 ietver piecas IP, trīs HD un vienu hibrīdo darbību. Tos iepriekš izvēlējās iesaistītās TUI, izmantojot Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāta organizēto apspriešanos.

Izstrādājumu pārbaudes (IP)

Rotaļlietas no interneta veikaljiem ārpus ES

Elektriskās rotaļlietas

Bērnu šūpuļi un bērnu šūpoles

E-cigaretes un šķidrumi

Individuālie aizsardzības līdzekļi

Hibrīda darbība

Bīstamie viltotie produkti

Horizontālās darbības (HD)

Tiešsaistes tirgus uzraudzība

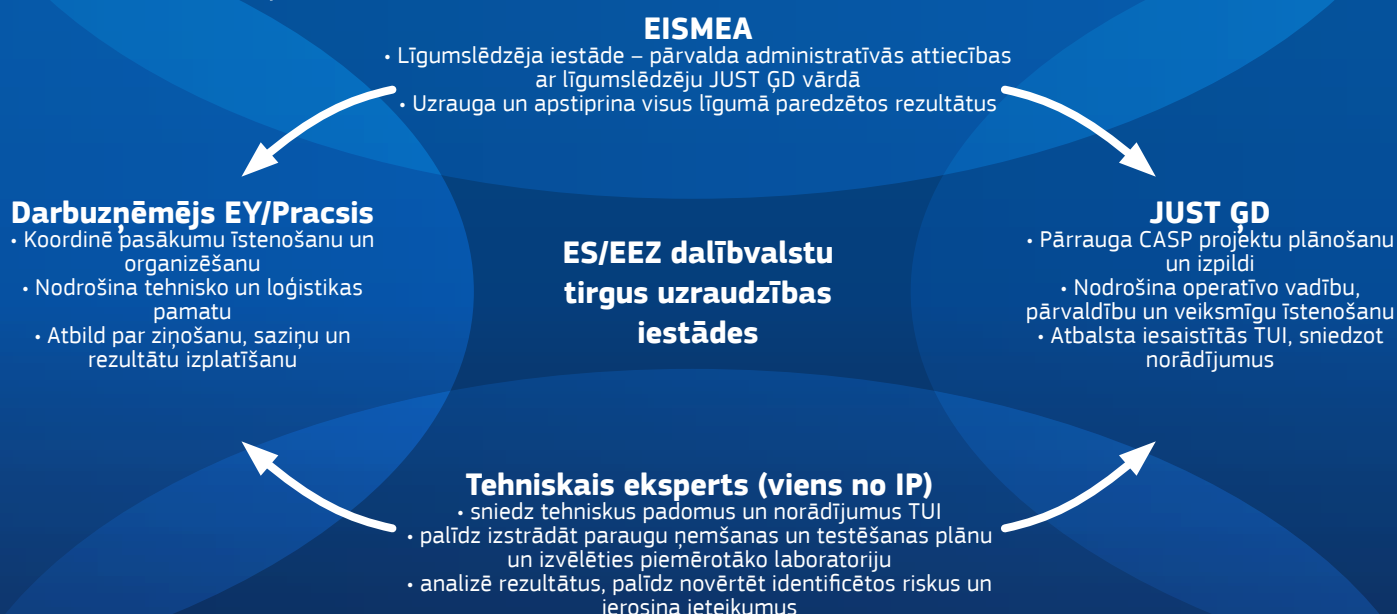

Riska novērtējums un pārvaldība

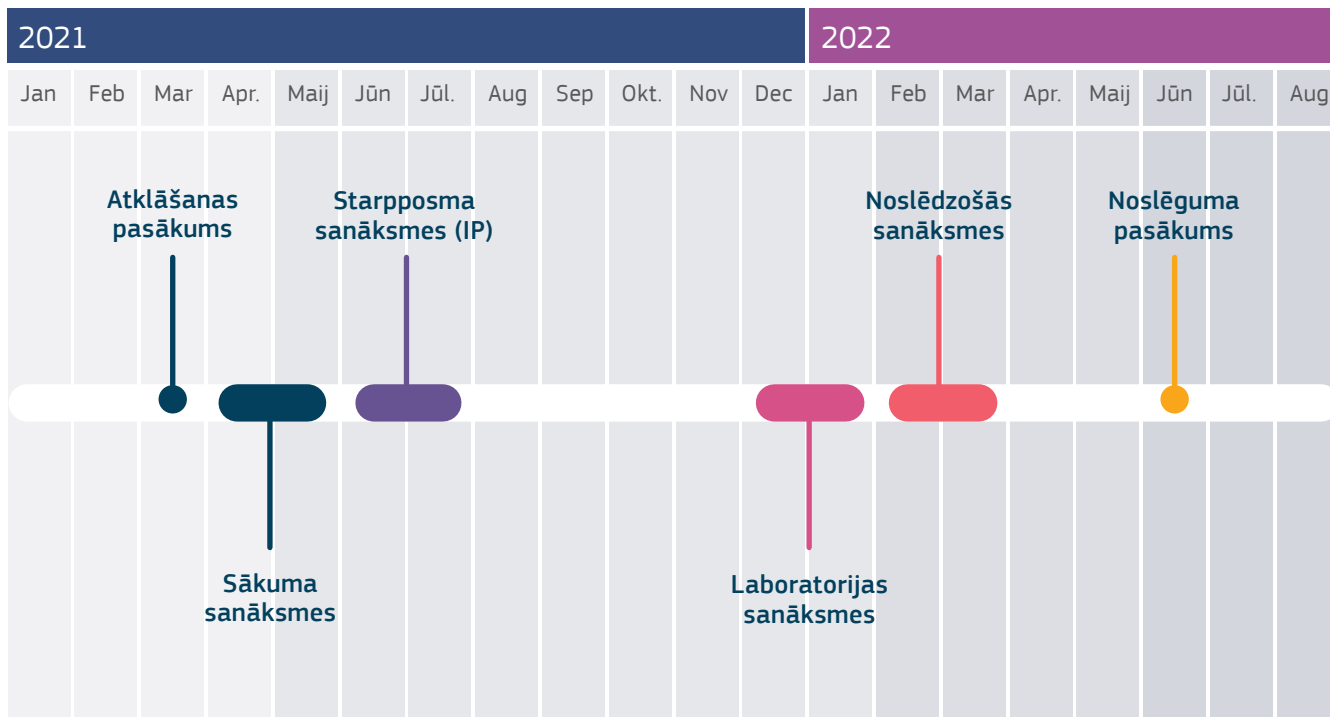

Gatavība krīzēm un to pārvaldība

Lomas un pienākumi

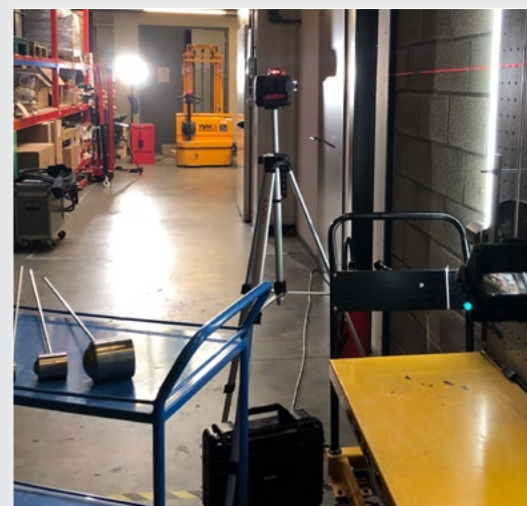

2. IP darba plāns

Nepārtraukta iekšējā saziņa, izmantojot Wiki Confluence platformu

SĀKUMS	PARAUGU ŅEMŠANA UN TESTĒŠANA	ZIŅOŠANA	ĀRĒJĀ KOMUNIKĀCIJA
Informatīvā izpēte	Laboratorijas konkursa process	TUI pieņemto pasākumu koordinēšana	Komunikācijas instrumentu kopuma izstrāde
Intervijas par darbības jomas noteikšanu	Laboratoriju atlase un līgumu slēgšana	Coordination of measures adopted by MSAs	Komunikācijas ziņojumu izstrāde
Testēšanas un paraugu ņemšanas plāna projekts	Paraugu ņemšana un transportēšana	Nobeiguma ziņojumu sagatavošana	Komunikācijas kampaņas uzsākšana
Laboratorijas kartēšana	Testēšanas process un testēšanas pārskati	Paraugu iznīcināšana vai nosūtīšana atpakaļ TUI	Ietekmes novērtēšana

3. PSA rīki un procesi

EIROPAS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-pasts: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Komisija nav atbildīga par jebkādam šīs publikācijas atkalizmantošanas sekām.

© Eiropas Savienība, 2022

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.). Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantot atļauts ar *Creative Commons Attribution 4.0 International* (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaušanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Tādu elementu izmantošanai vai reproducēšanai, kuri nepieder Eiropas Savienībai, var būt jāsaņem atļauja tieši no attiecīgajiem tiesību turētājiem.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā *Europa*:
https://europa.eu/european-union/index_lv

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022
PDF ISBN 978-92-76-51901-0 doi:10.2838/473314 DS-01-22-324-LV-N